म. ग्रं. सं. ठाणें
विषय काव्य
सं. नं. ७३८
सन १८८८

292
काव्य

॥ २ ॥

अथ

राममंत्राचे श्लोक.

हें पुस्तक

वासुदेव मोरेश्वर पोतदार

नं. 292
म. ग्रं. सं. ठाणें
विषय काव्य
संग्रहालय क्रमांक ७३८
लेखक वा. मो. पोतदार
सन १८८८
पुस्तकाचें नांव राममंत्राचे श्लोक

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीसीतारामचंद्राभ्यां नमः ॥ नको शास्त्रअ
भ्यास व्युत्पत्ति मोठी ॥ जडे गर्व ताठा अ
भीमान पोटीं ॥ कसा कोणता नेणवे आज
पारे ॥ हरेराम हा मंत्र सोपा जपारे ॥ १ ॥
नको कंठ शोषूं बहूवेदपाठीं ॥ नको तूं पडूं
साधनांचे कपाटीं॥घडे कर्म खोटें बहू तो
दगा रे॥ हरेराम हा मंत्र सोपा० ॥ २ ॥

टीप.१– ह्या सगळ्या ग्रंथांत सर्व श्लोकांतून एकवचनघटित प्रयोग असून (जपा) ही क्रिया अनेकवचनी आहे, तेथें (जपीं) अशी क्रिया असावी हें योग्य आहे, परंतु परंपरारुढी (जपा) असें ह्मणण्याची आहे ह्मणोन तसेंच ठेविलें.

म. ग्रं. २६६

तुला ही तनू मानवी प्राप्त झाली ॥ बहू जन्म पुण्यें फळालागिं आलीं ॥ तिला तूं कसा गोविसी वीषमा रे ॥ हरेराम हा मं० ॥३॥
जरी ही तनू रक्षिसी पुष्ट कांहीं ॥ तरी भोग तो रोग होईल देहीं ॥ विपत्ती पुढें ते नये बोलतां रे ॥ हरेराम हा मंत्र सोपा० ॥ ४ ॥
पुढें हस्तपादादि हे भग्न होती ॥ दिठी मंद होऊनियां कर्ण जाती ॥ तनूकंप सर्वांगिं होती कळा रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ ५ ॥
कफें कंठ हा रुद्ध होईल जेव्हां ॥ अकस्मात तो प्राण जाईल तेव्हां ॥ तुला कोण तेथें सखे सोइरे रे ॥ हरेराम हा मंत्र सो० ॥६॥
तुझें बाल्य तारुण्य गेलें निघोनी ॥ कळेना

कसें लोक जाती मरोनी ॥ करीसी मुलाची
स्वहस्तें क्रिया रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥७॥
दुराशा नको रे परस्त्रीधनांची ॥ नको तूं क-
रूं नीचसेवा जनांची ॥ पराधीन कैसा भ-
ला दीससी रे ॥ हरेराम हा मंत्र सो० ॥८॥
मदें डोलसी बोलसी साधुवृंदा ॥ कसें ही-
त तूं नेणसी बुद्धिमंदा ॥ रिकामाचि तूं गुं-
तसी वाउगा रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ ९ ॥
बहु व्याप संताप तो मूळ पापा ॥ गतायु-
ष्य द्रव्यें न ये कोटि बापा ॥ कळेना तुला
कोणता तो नफा रे ॥ हरेराम हा मं० ॥१०॥
तुझे आप्त द्रव्यार्थ नस्तोचि होती ॥ तनू हे चि-
तेमाजि कीं बोळवीती ॥ असें जाणुनी हीत

कांहीं करीं रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥११॥
कुटुंबी स्त्रिया पुत्र ते दास दासी ॥ बहू पो-
षिसी सोसुनी दुःखराशी ॥ त्यजीं भार
काबाड वोझें किती रे ॥ हरेराम० ॥१२॥
बहू इच्छिसी कीर्ति सन्मान कांहीं॥सुखा-
चा तुला अंतरीं लेश नाहीं ॥ फुकाचें मुखीं
नाम तें कां न ये रे ॥ हरेराम हा० ॥१३॥
रवीसूनुचे दूत विक्राळ येती ॥ तुझ्या लिं-
गदेहासि ओढून नेती ॥ तुला खंडिती मुं-
डिती दंडिती रे ॥ हरेराम हा० ॥ १४ ॥
नको वीषयीं फारसा मस्त होऊं ॥ नको
मान दंभांमधें चित्त गोवूं ॥ नको भस्म ला-
वूं जटाभार कीं रे ॥ हरेराम हा० ॥ १५ ॥

नको फार मंत्राग्निच्या मंत्रदीक्षा ॥ नको
जारणामारणादी अपेक्षा ॥ कळायुक्त चा-
तुर्य ती वीकळा रे॥हरेराम हा मंत्र०॥१६॥
नको योग अष्टांग तो रोध प्राणा ॥ नको
कृच्छ्रचांद्रायणीं हट्ट जाणा ॥ अपभ्रंश हा
मार्ग कीं वोखटा रे ॥ हरेराम हा० ॥ १७ ॥
कदाही न होती व्रतें यज्ञ दानें ॥ नसे द्रव्य
गांठी करावें जयानें ॥ घडे नाघडे यद्यपी
कां फुकारे ॥ हरेराम हा मंत्र सो० ॥ १८ ॥
नसे सत्य कांहीं दिसे दोंदिसांचें ॥ तुला
लूटीती चोरटे लोक साचें ॥ स्त्रिया पुत्र
कामा नयेती तुलारे ॥ हरेराम हा०॥१९॥
नको तूं कदापी करूं तीर्थयात्रा ॥ तनूदंड-

भारत 292

णीं क्षीणता सर्व गात्रा ॥ करी ग्रस्त आयु-
ष्य तूं कोणसा रे ॥ हरेराम हा० ॥ २० ॥
तुला काळ पाशीं करी बद्ध जेव्हां ॥ सखा
कोणता सोडवी सांग तेव्हां॥ यमाला क-
दापी दया ते नये रे॥हरेराम हा० ॥२१॥
तपस्वी मनस्वी भले पार गेले ॥ दुजी सृ-
ष्टिकर्ते असे थोर मेले ॥ चिरंजीव कल्पायु
गेले किती रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ २२ ॥
बहू कामधंद्यांमधें धांव घेसी ॥ किती ना-
मरूपां जगीं मीरवीसी ॥ कशाला तुला
उंट घोडे नगारे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥२३॥
ह्मणे देश माझे क्षिती गांव वाडे ॥ शिबी-
कासनीं बैससी उंच लोडें ॥ कसा उंच तूं

मंचकीं लोळसी रे ॥ हरेराम हा० ॥ २४॥
दशग्रीव लंकापुरीं मस्त झाला॥अकस्मात
गेला पुरीमाजि घाला ॥ चिरंजीव दे राज्य
बीभीषणा रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ २५ ॥
अधोमूख विष्टमधेंमायपोटीं ॥ पचे पिंड हा
सोसुनी दुःखकोटी ॥ स्मरेना कसी लाज
नाहीं तुला रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥२६॥
असें भोगुनी पंचचत्वारि मासीं ॥ पुढें दैव-
योगें सख्या जन्म घेसी ॥ कसा वीसरे ध्या
न सोहं पुढें रे॥ हरेराम हा मंत्र ०॥२७॥
कळे वायुचा स्पर्श होतांचि जेव्हां ॥ रडे
बाळ कोहं ह्मणे जीव तेव्हां ॥ पुढें खेळ ना-
नापरी खेळसी रे ॥ हरे राम हा० ॥ २८॥

दिसेंदीस माता पिता बंधु जाणे ॥ परी
रोग तेथें करीतीच ठाणें ॥ जरी दैवयोगें
पुढें वांचला रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥२९॥
करी लग्नमुंजी पिता माय त्याचें ॥ करी शा
हणा मागुती रूप साचें ॥ करी पोटधंदा
भला चांगला रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥३०॥
बहू पाळिलें पोशिलें मायबापीं ॥ निघे भि-
न्न निंदूनियां पापरूपी ॥ स्त्रियेचे मुळें शे-
वटीं दुर्गती रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ ३१ ॥
शतायू नव्हे पूर्णआयुष्य कांहीं ॥ असे ही-
त आहीत तें अद्य पाहीं ॥ अशाहीमधें बा-
ल्य तारुण्य सारें ॥ हरेराम हा मं० ॥ ३२॥
करीशील धर्माश्रमा अस्त जेव्हां ॥ बहू घा-

तपाती घरी होय तेऱ्हां ॥ भरीं पोट पाशीं कुटुंबा बरा रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ ३३ ॥
रवीऊदयोअस्त तो पोटधंदा ॥ स्तवी आ जेवी तो करी येरनिंदा ॥ कळेना पुढें काय होणार तें रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ ३४ ॥
बहू ढोंग मागेंपुढें मोहरांचे ॥ मदोन्मत्त हो- ऊनियां तेथ नांचे ॥ असे गर्व त्यालागिं नर्कासि थारे ॥ हरेराम हा मंत्र सो० ॥ ३५ ॥
अळंकारजागीं तनू साजवीतो ॥ मना दर्प णीं पाहुनी रंजवीतो ॥ कळेना जळे सर्प- णीं रूप तें रे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ ३६ ॥
बहू द्रव्य गांठीं पुन्हा मेळवीसी ॥ गुरू वि- प्र बंधू कसे चाळवीसी ॥ दुराशा कशाला

मराठी ग्रंथ संग्रहालय ठाणे

मशाला पुढें रे ॥ हरेराम हा मंत्र०॥३७॥
जरी क्षीण देह परी वृद्धकाळीं ॥ करीती
स्त्रिया सूत नातू टवाळी ॥ धना ऊचली
लागतां गूचकी रे ॥ हरेराम हा मं०॥३८॥
रवी जे घडी हाणितो काळ जेव्हां ॥ श्रुती-
शब्द हे गर्जती तास तेव्हां ॥ ह्मणे क्षीण
आयुष्य गेलें तुझें रे ॥ हरेराम हा० ॥३९॥
कशी जन्मुनी माय त्वां वांझ केली ॥ क-
शी लाज वंशा कुळा लावियेली॥ भुमीभार
धोंडा पशू हा खरा रे ॥ हरेराम हा०॥४०॥
कसा कोणता काळ येईल केव्हां ॥ दि-
नासारिखा काळ नेईल तेव्हां ॥ तुझें वित्त
तारुण्य लोपेल सारें ॥ हरेराम हा०॥४१॥

सं.का०य
२५

तुला दंडिती मुंडिती कुंभिपाकीं ॥ तुला खंडुनी अग्निकुंडांत टाकी ॥ तुला ओढिती सांडसें तोडिती रे ॥ हरेराम हा० ॥४२॥
असे हाल भोगूनियां कल्पकोटी ॥ पुन्हा जन्म घे लक्षचौऱ्यांशि कोटी॥महासंकटीं हिंपुटी जीव सारे ॥ हरेराम हा० ॥४३॥
नको सोंग छंदें करूं ढोंग कांहीं ॥ नको शिष्यशाखा मठीं सूख नाहीं ॥ महंतीमुळें नाश होतो तपा रे ॥ हरेराम हा०॥४४॥
नको चाउटी वाउगी या जनासी ॥ हरी-चिंतनीं ध्यास लावीं मनासी ॥ अमोली-क हा काळ जातो वृथा रे ॥ हरे० ॥४५॥
महाघोर हा थोर संसार मोठा ॥ कळे सं-

मराठी ग्रंथ संग्रहालय ठाणे

तसंगीं समूळींच खोटा ॥ कळे भुक्ति मुक्ती विरक्तीचगारे ॥ हरेराम हा मंत्र सो० ॥४६
त्यजा दुष्टसंगासि पाहा भल्यासी ॥ करा हीत येऊं नका गर्भवासीं ॥ पहा अंतिचें दुःख होतें जिवारे ॥ हरेराम हा० ॥४७॥
बहूभोगतां पूढती नर्क आहे॥असें जाणुनी त्या सुखामाजि राहें ॥ प्रपंचीं उगा मारि सीकां गपारे ॥ हरेराम हा मंत्र० ॥ ४८ ॥
कळे साधनें याविणें सर्व निंदी ॥ हरेराम हा मंत्र जो त्यासि वंदी ॥ हरेराम हे माळिका साधका रे ॥ हरेराम हा मंत्र सोपा जपा रे ॥ ४९ ॥ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥

भावीकजनांस उपदेश.

पद. (उद्धवा शांतवनकरजा—याचालीवर.)

राम राम बोला वाणी, मन लावा राघवचरणीं ॥ ध्रु० ॥ कर्मतत्व गहन कळेना, कळलें तरि सांग घडेना ॥ कर्तृताभिमान उडेना, कामाचा दोष झडेना ॥ ब्रह्मार्पण बुद्धि जडेना, पुण्यांशीं गांठि पडेना ॥ अंधारि–निशा उजडेना ॥ हित कोठुनियां आडरानीं ॥ राम राम बोला वाणी, मन लावा राघवचरणीं ॥ १ ॥ साधूचा संग धरावा, नाहीं ज्या आप परावा ॥ स्वकरें तच्चरण चुरावा, कीर्तनीं करा सुगरावा ॥ भवसिंधु सुखें उतरावा, जन्माची हो

य शिराणी (नाहींपणा) ॥ राम राम०॥२॥
विषय हे विषापरी विटती, स्वयमेव क्लेश
हि सुटती ॥ वासना मूळही आटती, चित्ता
च्या वृत्ती तुटती॥ ज्ञानांकुर हृदयीं फुटती
सहज सर्व संशय फिटती ॥ कर्मबंध सह
सा तुटती, स्वानंदसुखाची खाणी ॥ राम
राम० ॥ ३ ॥ शास्त्रदीप घेउनि निघतां,
निगमागम शोधुनि पाहतां ॥ संतांसी हि
तगुज पुसतां, सुगम हाचि दावी पंथा ॥
आहेत मतांतर-कंथा, ज्या रुचल्या नाहीं
अनंता ॥ म्हणुनि हाचि विठ्ठलपंता, पथ
[illegible] निर्मळ वाणी ॥ राम राम बोला
[illegible]र्गी, मन लावा राघवचरणीं ॥ ४ ॥

हें पुस्तक वासुदेव मोरेश्वर पोतदार, कांदे-
वाडी, मुंबई यांजकडे विकत मिळेल.